

Kıymetli ressam Fatma Çırpan Hanım, gülüşümden etkilenerek içinden yağlı boya tablomu yapmak gelmişti. Eserini bitirdikten sonra üç aylığına Londra'ya gitmişti. Geçen hafta Nispetiye'deki evimizde kendisini ağırlamaktan çok mutlu oldum. Sabah kahvaltımızı birlikte yaptık. Sanattan, Atatürk'ün ruhunu şad ederek, eskilerden, aile kültürünün öneminden, yurt dışı deneyimlerimizden bahsederek güzel sohbetler yaptık. Birlikte fotoğraflar çektik. Yıllar önce yazlığımızda babamın diktirdiği mavi ladinin altında, babamın öğrencilerine, halkı bilgilendiren makalelerinde de geçen "her iğne yapraklı çam değildir" ifade ettiği sözünü düşünerek kendi kendime fotoğrafımı çekivermişim. Küçüklüğümden beri hemencecik gülüveren bir yaratılışım vardır. Kahkahalarım da yakın çevremce bilinir. Tanrı beni böyle yaratmış. Dünyadaki herkesin mutlu, başarılı, üretken olmasını isterim her zaman dilimi ve kıskançlıkların, boşa geçirilen zamanların, gösteriş için fuzuli harcanan paraların bireyleri istenilen hedefe ulaştırmadığını bilirim. Gülmek pozitif enerji verir. Kalbinin içini, almış olduğu kültür formunu, olgunluğunu kişinin davranışları ve gözleri yansıtır. Fatma Hanım mutluluğuma mutluluk kattı. Kendisine tekrar teşekkür ediyorum. Şahsıma içten gelerek yapılan tablolar, besteler, şiirler çoğalıyor ve bu beni çok mutlu ediyor. Değer verilmek çok güzel bir his. Onur duyuyorum.

Hayat evre evre ve Fatma Hanım da bu evreleri üreterek, çalışarak, yurt içinden olduğu kadar yurt dışı sergilerde de yer alarak, ülkemizi temsil ederek başaran kadınlarımızdan. Her birey davranışlarıyla, çalışmalarıyla ülkesini temsil ediyor aslında. Bu bilinçle yaşamak ve bu konuda farkındalık yaratmak önemli bir konu bence.

Fatma Çırpan Hanım'ın ülkesini temsil etme konusundaki azmi ve çalışkanlığının örnek alınmasını dileyerek kendisini tanıyalım istedim.

Anne ve babanızı, köklerinizi bize aktarabilir misiniz lütfen?

Emel Sayın'ı henüz ülkemiz tanımadığında sizler sesini komşunuz olarak dinlemişsiniz. O günkü İstanbul'u anlatır mısınız?

1954 Kayseri, Bünyan doğumluyum. Anne tarafım Kafkasya' dan göç etmiş Çerkes kökenlidir. Baba tarafım ise Trakya kökenlidir. Ben dünyaya geldikten üç ay sonra babamın işi dolayısıyla İstanbul'un Balat, Samatya daha sonra da Çapa semtinde uzun yıllar yaşadık.

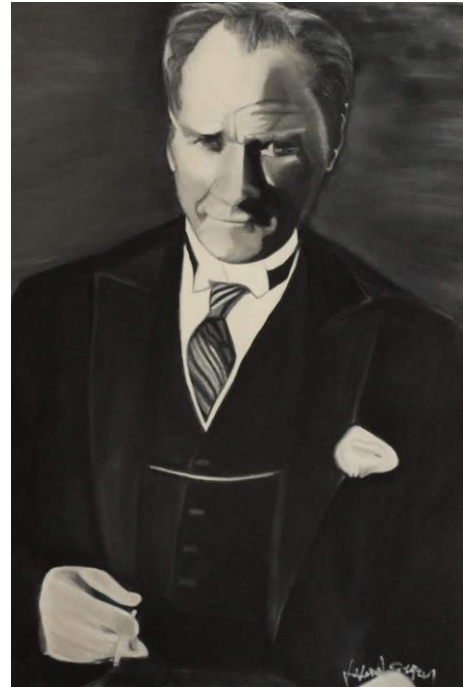
Çapa'da Öğretmen okulu yanından geçen yokuş üzerindeki evimizin alt katında Emel Sayın ve ailesi ile çok güzel komşuluk yıllarımız geçti. Kendisi bu evde sanat hayatının ilk basamaklarını oluşturdu diyebiliriz; ses çalışmaları yaparken bunun sadece bir şarkı mırıldanması olmadığını ilk fark eden rahmetli annem bize "Aşağıda Emel şarkı söylüyor fakat normal bir söyleyiş değil de notalı söyleyiş tarzında" diye aktarmıştı. Yıllar sonra söylediği gibi de çıktı ve sanat hayatına gazinolarda başladığında, o zaman Vatan Caddesi'nde bulunan Lunapark gazinosundaki konserine tüm apartman komşularını özel davetlisi olarak davet etmiş, bizler de o yumuşacık, etkileyici sesiyle sahnedeki performansını gururla izlemiştik.

Okul hayatınız?

Etkilendiğiniz öğretmen ve hocalarınız, kitaplarınız?

Okul hayatıma Çapa'da önce Taş Mektep adıyla bilinen ilkokulda başlamış, yarı yılın sonunda Özel İstanbul Koleji'nde devam etmişim. Ortaokulu Şehremini Lisesi'nde, liseyi Vatan Ticaret Lisesi'nde okudum. Anadolu Üniversitesi Turizm İşletmesi ve Anadolu Üniversitesi Fotoğrafçılık mezunuyum.

Okul hayatımda beni en çok etkileyen hocalarımdan el sanatları hocam, kendisini minnetle yad ettiğim değerli Malike Topoğraf'dır. Güzel ve doğru Türkçe konuşma ve yazmaya çocuk denilecek yaşlardan itibaren merakım dolayısıyla radyodaki, radyo tiyatrosundaki diksiyonları takip eder, Jülide Gülizar'ı özenle izler ve onun gibi konuşma teknikleri uygulamaya gayret ederdim. Bu nedenle de okul hayatımdaki Malike Topoğraf hocamda aynı vasıfları gördüğümden konuşması, duruşu ile beni etkileyen hocalarımdandı. 1977 yılında memuriyet hayatıma PTT de başladım, 1988'de Türk Telefon'a geçtim ve 2000 yılında emekli oldum.

Sanat (resim) hayatınıza nasıl başladınız?

Çocukluğumdan beri resim çalışmak içgüdümlü frenleyemeyen bir yapıya sahip olduğumdan resim ile sürekli iç içe oldum. Resim, edebiyat, müzik hayatıma anlam katan değerlerdir. İstanbul Şehzadebaşı'ndaki Çakır Saray'da piyano dersi almıştım. Babamın işi dolayısıyla yaşadığımız İzmir'de, Belediye Konservatuvarı'nda da kısa bir süre derslerime devam ettim. Dayımın bana aldığı ikinci el piyano ile evde o yıllarda İzmir Fuarı'nda Ekici Över Gazinosu'nda piyanist Zehra Ötüşen Hanımefendi'den piyano dersi almıştım. Piyano derslerimi çok severek sürdürmüş ve oldukça da başarılı olduğum hocalarım tarafından söylenmiş olsa da ailemin bu uğraşıma destek vermemeleri nedeniyle maalesef müzik hayatım kısa sürdü.

Piyanom satıldığında, evden çıktığı günü bugün bile hatırladıkça içimde bir sızı, hayatımda tamamlanmamış bir eksikliğin acısını hissederim. Müzik tutkumu içimdeki bu buruklukla bir dinleyici olarak sürdürsem de resim tutkumu bir türlü içimden atamadım ve iş ile evlilik hayatım içinde zaman buldukça resim yaptım. Profesyonel resim hayatım 15 yıldır sürdürüyor ve beni çok mutlu ediyor.

Yağlı boya tablo yaratırken duygularınızı sizden okuyabilir miyiz?

Resim sanatında portre çalışmaları beni daha çok etkiliyor ve keyifle çalışıyorum, zira ben portrelerimi çalışırken onlarla dertleşiyor, sohbet ediyorum. Biten ve üzerinden yıllar geçmiş portrelerimin bana “yaşlandım” dediğini duyar gibi oluyorum. Van Gogh'un “Duygularım zaman zaman o kadar güçlü ki farkında bile olmadan çalışıyorum. Fırça darbeleri konuşmak gibi geliyor” dediği gibi. Çalıştığım her tablo, benim çocuğum gibi ve bugüne kadar biri hariç hiçbirini satmaya kıyamadım; o kadar ki varislerime tablolarımın bir kısmı için satmamaları hakkında vasiyet ederek, benden sonra da satılmamasını isteyeceğim. Bu ne kadar doğru bir arzu bilmiyorum fakat satılmayacağını bilmek beni rahatlatıyor, belki de biliyorum ki, satılan her tablo ressamıyla birlikte yaşadığı nice inanılmaz çeşitli anılarıyla birlikte satılıyor. Belki fazlasıyla duygusal bir yapıya sahip olduğum için mi bilemem ama, bildiğim tablolarımın

bende bıraktığı huzur veren duygudur. Sonuç itibariyle gerçek dostluğu, muhabbeti buluyorum ben portrelerimde, galiba ben bu dostluktan ayrılamayacak ve daha çok portre çalışacağım. Yine Van Gogh'un şu müthiş sözünde olduğu gibi "Ah portreler, modelin düşüncelerini, ruhunu yakalayan portreler, galiba bu konuda çalışmalıyım."

Yurt dışı ve yurt içi sergilerinizi, 29 Ekim 2022 haftasında Cumhuriyet'imizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla anarak, Atatürk serginizi detaylı anlatabilir misiniz?

Şimdiye kadar yurt içinde iki kişisel, üç grup sergim olmak üzere beş (Fotoğraf sergim dahil) uluslararası jüri grup sergilerim ve Berlin, Varna, Tokyo, Atina ile Tokyo'da bir kişisel fotoğraf sergim, bir grup sergim olmak üzere uluslararası grup sergilerim oldu. Bunlardan beni en çok mutlu eden ve etkileyen sergilerimden, Atatürk'ün "Benim Kentim" dediği Yalova'da adını tarihçi, yazar sayın Eriş Ülger'den izin alarak "TARİHİ ANILARIYLA DÂHİ ATATÜRK" adı ile sergilemek istemiş olsam da Yalova Belediyesi'nce "TARİHİ ANILARIYLA ATATÜRK" olarak sergilenmesine karar verilmiş olan ve Yalova Belediyesi'nin katkı ve organizasyonu ile sergiyi gerçekleştirmiş olmaktan onur duydum. Bu idealimi gerçekleştirmemde bana destek ve katkılarından ötürü Yalova Belediyesi'ne bir kez daha sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

"Tarihi Anılarıyla Atatürk" adlı kişisel sergimde 15 yağlı boya Atatürk portrelerimi, her portrenin tarihi anısı ile birlikte iki buçuk yılda tamamlayarak sergilenme sürecini başlatmış oldum.

29 Ekim 2020'de Cumhuriyetimizin 97. yılında gerçekleştirmiş olduğum ve onur duyduğum kişisel sergimin Covid-19'a denk gelmiş olması ziyaretçi açısından beni kaygılandırmış olsa da gördüğü ilgi memnuniyet vericiydi ve bu ilgiden gözlerim colmuştu. Öğrencileri ile birlikte Atatürk sergimi ziyarete gelen değerli öğretmenlerimizle gurur duymuştum. Atatürk tablolarımın arasında en çok ilgiyi ise Atatürk'ün Yalova'ya ziyaretini anlatan tablom olmuştu. Fotoğraf, Sayın Eriş Ülger'in "Mustafa Kemal Atatürk" adlı kitabının birinci cildinden alınmıştı. Hikâyesi ise 19 Ağustos 1929'da Yalova, sıtmadan kırılıp dökülmektedir.

“Atatürk, 19 Ağustos 1929, saat 16.00’da Yalova’ya gelmiştir. Yanında İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, Özel Kalem Müdürü Tefik Bey, Başyaveri Rusuhi Bey ile yakın arkadaşlarından Kılıç Ali Bey ve Zühtü Bey ile birlikte kalabalık bir sağlık ekibiyle Yalova’daki halkın coşku ve tezahüratları arasında iskeleye çıkan Atatürk, yanındakilerle birlikte önce kaplıcıyı gördükten, buranın geliştirilmesi için aydınlatıcı talimatlar verdikten sonra, sıtmanın yaşandığı bölgeleri görünce, beraberinde getirdiği Sıtma Mücadele Ekibi’ni görevlendirir. Ekip ve vatandaşlar tüm dere yataklarını temizleyerek, çıkan toprak ve kumu, bataklık alanların doldurulmasında kullanırlar. Sivrisinek yatakları ve bataklıklar kurutulunca, ilaç tedavisi de devam ettiği için sıtma hastalığı giderek kontrol alınmaya başlanır.” *Kaynak: Atatürk ve Yalova: Yalova Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası sayfası*

İngiltere, Japonya, Almanya seyahat ve kalışlarınızda sizi etkileyen veya orijinal bulduğunuz anılarınızı aktarabilir misiniz lütfen?

İngiltere’de sevgili oğlum, gelinim ve torunum ile geçirdiğim duygulu, güzel günlerin yanı sıra, Londra’da 1824 yılında kurulmuş, binası Trafalgar Meydanı’ndaki, içinde 2.300’den fazla

parçanın olduğu koleksiyona sahip National Gallery’de, on üçüncü yüz yıl ve yirminci yüz yıl aralığına ait orijinal pek çok tabloyu barındıran ışığın ve gölgenin ustalarından Rembrandt, izlenimci Monet, romantik akımın öncü isimlerinden Theodore Gericault, empresyonist ressam Fransız Eugene Boudin, realizmde Fransız ustaları Millet, Courbet Daumier’in ve daha nice ustaların eserlerini incelemek, ilham almak fırsatı buldum.

Birmingham Museum and Gallery de 1885’ten itibaren hizmet veren 40 galerili, yeni sergiler ile çok sayıda ustaların eserlerini barındıran bir müze. Kısa süre de olsa ünlü ustaların eserlerini, çalışma tekniklerini izleme, ilham alma fırsatı buldum. Bunun sanat çalışmalarımaya yenilenme ve katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Berlin Sanat Sempozyumu'nda Yalova'yı Temsil Etti

Almanya'nın başkenti Berlin'de Made By Artist kapsamında 6. Uluslararası Berlin Sanat ve Sanat Eğitim Sempozyumu gerçekleştirildi. Türk sanatçıların eserlerine yer verilen sempozyumun sergisinde Yalova'yı ise uzun portre çalışmasıyla Fatma Çırpan temsil etti.

İstanbul Pinelo Art Gallery'den Cem Aggelos Üstüner'in organizasyonunda düzenlenen 6. Uluslararası Berlin Sanat ve Sanat Eğitim Sempozyumu Sergisi'nin açılışı Hotel Müggelsee Berlin'deki galeride yapıldı. Sergide Türkiye'de 43, Almanya'dan ise 1 sanatçı olmak üzere toplam 44 sanatçının eserine yer verildi. Ayrıca 3 Alman sanatçı ise performans sanatı ile ilgili sunum yaptı.

Küratörlüğünü Sakine Düzce'nin, yürütücülüğünü Prof. Dr. Mahmut Özlü'nün, sempozyum organizasyonunu Cem Aggelos Üstüner'in yaptığı sergi, birbirinden değerli sanatçı ve akademisyenleri bir araya getirdi. Sempozyumun bildiri sunumları Black-Sea Hotel Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Başkanlığını Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Melihat Tüzün'ün yaptığı sempozyumda, 22 sözel, 10 poster bildiri sunumu yapıldı. Konusu sanat, tasarım ve mekân olan sempozyumda, resim, sanat tarihi, baskiresim, fotoğraf, grafik, seramik, heykel, mimarlık, performans sanatı, estetik, alanlarında mekânın ele alması, önemi, durumu, kullanımı ve farklı ifade biçimleri ve sorunsalı üzerine sunumlar yapıldı ve tartışma ortamı yaratıldı. Türkiye'den ve Bulgaristan'dan akademisyen ve sanatçıların katılımıyla gerçekleştirilen sergi büyük ilgiyle karşılandı. Yalova'dan sergiye katılan sanatçı Fatma Çırpan, yağlı boya eserleriyle büyük beğeni topladı. Sergi hakkında bilgi veren Çırpan, "Sergi son derece iyi geçti. Son derece sanat dolu ortamda geçti. Büyük ilgi gördük ve açıkçası bununla da gurur duyduk. Bulgaristan Varna'da sanata ilgi çok iyi. Böyle bir sergiye katılmak çok gurur verici" ifadesini kullandı.

GÜNDEM

Uluslararası Sergide Yalova'yı Temsil Etti

Yalovalı sanatçı Fatma Çırpan, Bulgaristan'ın Varna şehrinde gerçekleşen Zaman-Siz Uluslararası Karma Sergisi'ne yağlı boya eserleriyle katıldı.

İstanbul, Türkiye'den Pinelo Art Gallery'nin organizasyonu ile Bulgaristan'ın Varna şehrinde MadeByArtist III Uluslararası Sanat ve Tasarım Sempozyumu ve "Zaman-Siz" Uluslararası Karma Sergisi gerçekleştirildi.

MadeByArtist III Varna Uluslararası Sanat ve Tasarım Sempozyumu Sergisi'nin açılışı Boris Georgiev Varna Şehir Galerisi'nde yapıldı. Sergide, Türkiye'den 57, Bulgaristan'dan da 5 olmak üzere 62 sanatçının çalışmaları sergilendi. Küratörlüğünü Yrd. Doç. Nilgün Keskin Şener, yürütücülüğünü Prof. Melihat Tüzün, Prof. Valeri Chakalov ve organizasyonunu Cem Aggelos Östüner'in yaptığı sergi, birbirinden değerli sanatçı ve akademisyeni bir araya getirdi. Sempozyumun bildiri sunumları Black-Sea Hotel Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Başkanlığını Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Melihat Tüzün'ün yaptığı sempozyumda, 22 sözel, 10 poster bildiri sunumu yapıldı. Konusu sanat, tasarım ve mekân olan sempozyumda, resim, sanat tarihi, baskiresim, fotoğraf, grafik, seramik, heykel, mimarlık, performans sanatı, estetik, alanlarında mekânın ele alması, önemi, durumu, kullanımı ve farklı ifade biçimleri ve sorunsalı üzerine sunumlar yapıldı ve tartışma ortamı yaratıldı. Türkiye'den ve Bulgaristan'dan akademisyen ve sanatçıların katılımıyla gerçekleştirilen sergi büyük ilgiyle karşılandı. Yalova'dan sergiye katılan sanatçı Fatma Çırpan, yağlı boya eserleriyle büyük beğeni topladı. Sergi hakkında bilgi veren Çırpan, "Sergi son derece iyi geçti. Son derece sanat dolu ortamda geçti. Büyük ilgi gördük ve açıkçası bununla da gurur duyduk. Bulgaristan Varna'da sanata ilgi çok iyi. Böyle bir sergiye katılmak çok gurur verici" ifadesini kullandı.

Japonya serginizi, izlenimlerinizi aktarabilir misiniz lütfen?

“Junten Art Association & Pinelo Art Gallery opening exhibiton” adlı Tokyo Metropolitan Müzesi’ndeki grup resim sergimiz dolayısıyla gittiğim Tokyo seyahatim, 8 Eylül 2019’da gerçekleşecekti. Narita havaalanına yaklaşırken Tokyo’da tayfun olduğu duyurusu yapıldı. Neyse ki rahat ve konforlu bir seyahatten sonra havaalanına indik. Tayfundan haberimiz olmasaydı bu şehirde tayfun yaşandığını asla tahmin edemezdik, zira tayfun yaşanmışlığını belirtir bir belirti yoktu. Burada dikkatimi çeken böyle bir doğal afet karşısında halkın son derece soğukkanlı, sakin ve sabırlı duruşuydu. Tayfundan haberdar olmasaydık havalimanındaki kalabalık bekleyişin Tokyo’nun 30 milyonluk bir şehir (Japonya'nın en kalabalık şehirlerinden) oluşundan kaynaklandığını

düşünebilirdik. Otobüsümüze binerek beş saat gibi bir süreçte nihayet otelimize ulaştık ve bize ayrılan odamıza geçmiştik. Odaların küçüklüğü bizi şaşırtsa da teknolojinin üst seviyede kullanılması bunu telafi ediyordu. Örneğin, tuvalet ve banyo tertibatı gerçekten görmeye değerdi ve tuvaletlerin oturağında farklı işlevler için düğmeler vardı. Isıtmak için, taharet amacıyla su fışkırtan, klozetin içini iyice yıkamak amaçlı düğmeler vardı. Daha sonraki günlerde gördüm ki umumi tuvaletlerde de bu donanım mevcut. İnsana daha iyi hizmeti esas almış bir ülke izlenimi yarattı. Bu hizmetlerden birisi de otelimizin lobisinde gördüğüm umumi tuvaletin kapısını açar açmaz, tuvalette bir hareketlenme gözlemliyorsunuz; klozetin kapağı açılıyor, ısıtma sistemi ve diğer dijital sistemler (klozeti ısıtma, taharet suyunun akmaya başlaması, insanı ferahlatan bir parfüm kokusu vs.) çalışmaya başlıyor. Yalova depremini yaşamış biri olarak, odamızın 13. katta olmasına ve sık sık deprem olduğunu bilmemize rağmen bir korku duymadık bu ise sağlam yapı ve teknolojiye güven olgusunun ne kadar önemli olduğunun göstergesiydi. Demek ki deprem değil güven duyamadığınız yapılanmış korkutan insanı! Otelimiz oda kahvaltıydı ve kahvaltıda bir kâse salata, kruvasan ya da tost ekmeği, yumurta, reçel ve bir içecek (kahve, çay, portakal, greyfurt vs. suyu) konseptine dayanıyordu. Ertesi gün akşam saat 17.00'de Tokyo Metropolitan müzesinde "Junten Art Association & Pinelo Art Gallery opening exhibiton" grup sergimizin açılışını yaptık.

Otelimizin bulunduğu Asakusa'da ilk dikkatimi çeken, sıklıkla insanların maskeli dolaşmaları idi ve bunu kendimce kanser hastaları diye yorumlamıştım. Oysa öğrendim ki insanlar kendilerini biraz keyifsiz hissedişlerinde bile maskesiz dışarı çıkmıyorlar, toplu taşıma araçlarında, kapalı ortamlarda ve dışarıda dolaşırken dahi başkalarına mikrop bulaştırmamak adına maskelerini takıyorlar. Bir diğer dikkat çeken durum ise bir adres sorduğunuzda size yardım etmek için çaba gösteriyorlar ve adresi anladığınızdan ikna olmazlarsa, binecekleri treni kaçırmayı göze alarak size refakat ederek, gideceğiniz yere kadar götürüyorlar. Yolların düzenliliği ve temizliğine hayran kaldık. Bu şehirde sanki tüm asfaltlar (sokak araları da dahil) yeni yapılmış, pırl pırl cadde ve sokaklarda ufak bir atık görülmediği gibi sanki yeni yıkanmış gibi tertemiz. Yollarında, caddelerde, yürüyen merdivenlere konan işaretler insanların stresiz bir şekilde işlerine ulaşmalarını sağlıyor. Trafik İngiltere'deki gibi. Taksiler son derece temiz, şoförde beyaz eldivenler, koltuklarında dantelli süslü örtüler, koltuk arkası turist info kataloğu, şoför İngilizce bilmesede navigasyon cihazını hatasız kullanarak sizi istediğiniz

yere sorunsuz ulaştırıyor. Özel günlerde geleneksel kıyafetleri kimanoyu giyiniyorlar. Kimano giyindiklerinde normal ayakkabı ve çorap giymiyorlar. Ayakkabı yerine yüksek tahta nalınlar (geta) veya pamuklu ya da deriden yapılmış (zori) sandaletler kullanıyorlar. Kimano ile özel pamuklu çoraplar giyiniyorlar. Uzunca bir dönem dışa kapalı yaşamış olan Japonların batılılaşma çabaları, halkın kıyafetlerine de yansımış olsa da Japonların batılılaşma ile birlikte geleneklerini yaşatma, geliştirme çabalarını sürdürmekte olduklarını belirgin bir şekilde gözlemleyebildim. Japonya ülke olarak prensipli yönetim ilkeleri ve kültürü ile "İnsana Saygı" üzerine kurulu bir ülke.

1999 Depremi'ni yaşamış biri olarak hislerinizi anlatabilir misiniz?

1999 Yalova depremi, bugün bile belleğimizde tazeliğini koruyan dehşet gecesi idi. Depreme yakalanışımız, getirdiği korku ve dehşeti, uğradığımız zararları artık hepimiz biliyoruz, bu konuda çok şey konuşuldu, biz de ailemizle birlikte büyük sıkıntılar yaşadık, ruhsal sorunlarımız için doktorlarımızdan destek alarak çeşitli tedavi şekilleriyle şükürler olsun atlattık. Benim deprem vesilesiyle en etkilendiğim durum, ne yazık ki deprem yaşandıktan sonraki günlerde insanların birbirleriyle olması gereken dayanışma içinde olmayışı ve yerini bencilliğin almış olmasıydı. Öyle ki gelen yardımlara her aileden bir kişinin girmesi istenen sıralara birçok mahallede bunun tam tersi, tüm aile fertlerinin sıraya girerek gereğinden fazla yardımı almaları, gerçek ihtiyaç sahiplerinin yardımdan yararlanamaması, dolayısıyla fazla gelen ve doğal olarak bayatlayan yiyecekleri çöp tenekelerinden taşarcasına dökülmüş olduğunu görmektir. Bu tür manzaraları daha çoğaltmak mümkün olsa ki böylesi günlerde dayanışmayı, yardımlaşmayı içimizde insanî bir görev olarak içselleştirmiş görev bilmeliydik diye düşündüm. Deprem doğal bir afet olsa da gördüğümüz zararların boyutlarında insan hatası nedeniyle olmaması gereken kayıplar verildiği için üzücü. 19 Ağustos 1999 depreminde resmi rakamlara göre 2504 kişi hayatını kaybetmişti.

Mutlu bir evliliğiniz var. Gençlere neler ifade etmek istersiniz?

Kıymetli eşim İsmet Çırpan ile bu yıl evliliğimizin mutlulukla 44. yılını tamamladık. Düğün tebriklerinde hep söylenen, dilenen bir temenni vardır: “Ömür boyu mutluluklar” denir. İşte bu sözün içinde her iki tarafa da yüklenen sorumluluklar var. Kısaca şöyle ifade etmek isterim: Karşılıklı sevgi, saygı ve hoşgörü. Empati kurmak. Eşlerin birbirlerini birey olarak kabul etmesi. Gerekliğinde özür dilemek. Yerinde ve zamanında, içten “seni seviyorum” diyebilmek. Birbirlerine dürüst olmak. Evlilikleri kaçınıcı yılında olursa olsun bu küçücük gibi gözükken aslında kocaman duyguları barındıran püf noktaları hayatlarını huzurlu kılacağını düşünüyorum.

Geleceğe kaynak olacak değerdeki bu kıymetli röportajımız, RE Books Arts Kitaplığı İnceleme-Araştırma ve Röportaj bölümüne kayıtlı olacak ve gelecek kuşaklara da kayıtlı bir belge olarak aktarılacak. Bu yöntemim şu açıdan da önemli; tüm röportajlar birleştiğinde çok kıymetli bir sosyal tarihi de geniş yelpazede yansıtmış olacak. Atatürk’e saygısı ile Fatma Çırpan Hanım’a çok teşekkür ediyorum.

Bugün, 29 Ekim 2022. Cumhuriyetimizin kurucusu, baba soy ağacında yer almaktan onur duyduğum Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını minnetle anıyorum. Hakları ödenmez bir haktır. Mustafa Kemal Atatürk bir dâhi idi. Ve kendisinden öğrenecek o kadar çok bilgi var ki. Yeter ki tekrar tekrar okuyalım ve içselleylelim. İki örnek ile ruhunu şad ediyorum:

“... Gecenin ileri vaktinde, yanımdaki odada bir gürültü işittim. Hemen yatağımdan fırlayarak gürültünün geldiği odanın kapısına koştuğum zaman Mustafa Kemal Paşa ve İsmet Paşa’nın bir masa başında kahkahalarla gülmekte olduklarını gördüm. Masanın üzerinde bir harita vardı. Kapıdan başımı uzattığım zaman, Mustafa Kemal Paşa, “Ne haber?” dediler. “Bir şey yok.” dedim. “Nasıl bir şey yok? İçeri gir de neler olduğunu anlatayım!” buyurdular. Düşmanın bizim kuvvetlerimiz tarafından çevrilmiş olduğunu harita üzerinde göstererek, olağanüstü

memnun ve neşeliydiler. “Çevrilmiş olan düşman, dört tarafta da cephe almak zorunda kalmıştır.” dedikten sonra, “Buna ne düzeni derler, sen bilir misin?” diye sordular. Ben de “Kale düzenidir!” dedim. Yeniden gülmeye başladılar. Çünkü bunu bize “Tırıl” sanıyla tanınan İbrahim Bey adında Manastırlı bir hocamızın askerî lisedeyken öğretmiş olduğunu söyledim. Tırıl’ın kim olduğunu Paşa da bildiği için gülüyordu.”. “Mustafa Kemal’in Balkan Savaşı sonrası Sofya’da ataşemiliter olarak Salih Bozok’a mektubunda, “Fuat için hoş ve mutluluk dolu manzaralarla evlilik hayatının taçlanmasına dua edelim. Bir Fransız şâiri hayatı şöyle betimliyor:

La vie est brève	Hayat kısa
Un peu d’amour,	Biraz aşk
Un peu de reve,	Biraz hayâl
Et puis -Bonjour!	Ve sonra Günaydın.
La vie est vaine,	Hayat boş,
Un peu d’espoir,	Biraz umut.
Un peu de peine,	Biraz öfke
En puis Bonsoir!	Ve sonra iyi akşamlar.

Salih bunları ezberle ve sen hayatı nasıl anladınsa ona göre, bunlardan birini benimse.“ M. Kemal

O günlerden yıllar sonra, Ersin’in severek dinlediği; “Sevdâ Çiçeği” ve “Zaman Zaman” LP’sinin kapağı ile hâfızamda olan Fikret Kızılok, Mustafa Kemal’in çevirisini besteler; “Devrimcinin Güncesi” albümünde No.9.: “La vie est brève”.

Rengigül e-kitabı s.215

“Mustafa Kemal etkilenmişti Ziyâ Gökalp’ten, annesinin kabri Afyon Mevlevîhânesi’nde olan Namık Kemal’den ilham almıştı. 1980’li yıllarda çalıştığım, “Sergüzeşt”’in yazarının ağabeyi Suphi Paşa Konağı’nda kaldığı da bilinen Namık Kemal, annesinden, Mevlevîlik’ten etkilenmiş miydi? “Çallı ve Atölyesi”, Kıymet Giray’ın Türkiye İş Bankası Yayını, 1997 kitabından öğrendiğim: Halazâdemiz Mustafa Kemal’den bir yıl sonra Çal’da doğan ve o dönemi yaşayan kuşağın bir ferdi İbrahim Çallı da Zonaro gibi “Nêyzen”i resmetmiş. Mevlevîhâneler’den etkilenmiş. Mevlevîler de kadirşinaslık ifadesi ile vefatında mevlîd okutturmuşlar.

Atatürk’ün “Efelik Ruhu”nu överken atlar hakkında görüşü: “Savaşta bizler bir parça arpa ekmeğini güç bulurken atlarımız arpa denilen nesneyi unutmuşlardır. Çallı, sen bu atları daha zayıflat ki bu tablo tam o devrin anlamını taşısin (Katalog 1980)”. Mustafa Kemal, “sanatta gerçekçilik” vurgusunu güzel anlatmış. Tabloyu merak ederken başka bir kaynak kitabım; “Atatürk’ün Anlatımıyla Kurtuluş’tan Cumhuriyet’e, “1919 yılı Mayıs’ının 19. Günü Samsun’a çıktım” 1919, Abdullah Özkan, Boyut Yayınları”nda “Savaşta cephelerimiz ve Direnişi örgütleyen kahramanlar” sayfasında “İstiklâl Savaşı’nda Zeybekler”, Tablo: İbrahim Çallı. Eserin 117. sayfasındaki fotoğraf ve yazıda İbrahim Çallı ve Ömer Seyfettin de yer alıyor; “1915’in Haziran ayında Genel Karargâh’ın İstihbarat Şubesi, aralarında şâir, yazar ve ressamların bulunduğu, otuza yakın sanatçıya yazı gönderir. Çanakkale’deki savaş alanlarını ziyâret ederek izlenimlerini aktarmaları istenmektedir.”. Rengigül e-kitabı s. 299